

ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਪਰਾਧਿਕ।

ਟੇਕ ਚੰਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ, ਦੇਸ਼ੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ।--ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1958 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 893

3 958 ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ (1872 ਦਾ I)—ਸੈਕਸ਼ਨ 25—ਓਬਜੈਕਟ
 -----ਦੇ ਕਸਟਮ ਅਫਸਰ ' — ਕੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ—ਕੰਫਰ ਸਤੰਬਰ, 19^{ਯੂਨ} | ਕਸਟਮ
 ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ - ਕੀ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਸਮੁੰਦਰੀ
 ਕਸਟਮ ਐਕਟ (1878 ਦਾ VIII) - ਧਾਰਾ 167 (81) - ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ - ਦਾ ਦਾਇਰੇ -

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਯਮ
 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ
 ਕਾਨੂੰਨ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਤਸੱਦਦ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਧੋਖੇ ਜਾਂ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ
 ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਗਲਤ
 ਕੰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ੀ
 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਝੂਠੇ
 ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ "ਪੁਲਿਸ
 ਅਫਸਰ* ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 169 ਤੋਂ ਧਾਰਾ
 178 ਤੱਕ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ
 ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਜਾਂ ਖੋਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ
 ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਾਂਚ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ
 ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
 ਅਸਲੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ
 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ
 ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੁਆਰਾ
 ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ
 ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 167(81) ਦੇ ਤਹਿਤ
 ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਵਰਜਿਤ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਦੇ ਸ਼ਾਮਲ
 ਹਨ। ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ hi ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ,
 ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ, ਹਟਾਉਣ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ, ਪਨਾਹ ਦੇਣ, ਰੱਖਣ, ਜਾਂ ਛੁਪਾਉਣ,
 ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਨਾਲ
 ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਨਿਰਯਾਤ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਹੈ

ਸ਼੍ਰੀ ਪਰਸੋਤਮ ਸਰੂਪ, ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮਿਤੀ 9 ਜੁਲਾਈ, 1958, ਸ਼੍ਰੀ

ਸਾਵਨ ਮੱਲ ਚੋਪੜਾ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮਿਤੀ 17 ਜੂਨ, 1958 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 435/439 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ।

ਜੀਸੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸੀ।

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਲਈ ਕੇ.ਐਨ. ਤਿਵਾੜੀ।

ਨਿਰਣਾ

ਸੋਧ ਦੀ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਇੱਕ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਹਲਵਾਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1878 ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (81) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਜੁਰਮ ਨੂੰ 9 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ 1957 ਨੂੰ ਕਸਟਮ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.5 ਬੀ.ਕੇ, ਕਾਲੀਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4.30 ਵਜੇ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਕਿ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਦੋ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਤਸਕਰੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੋਨਾ. ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਲੀਆ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਬੀ. ਦਾਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਗੱਡੀ ਕੁਝ ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਆਰ-ਐਸ. ਬੈਂਸ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕਸਟਮਜ਼ ਪੀ ਐੱਡ ਆਈ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਇੱਕ ਜੀਪ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਜਲੰਧਰ ਵੱਲ ਭੱਜਿਆ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਰੇਲਗੱਡੀ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਆਸ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। ਟਰੇਨ ਦੀ ਤੁਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਨੂੰ III ਕਲਾਸ ਦੇ ਡੱਬੇ 'ਚ ਦੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ

ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸੋਨਾ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ 'ਤੇ ਬਾਲਗਾਂ ਲਈ ਦੋ ਰਾਜ ਰੇਲਵੇ ਟਿਕਟਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਤੀਜੀ ਰੇਲਵੇ ਟਿਕਟ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ-

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਕਿੱਥੇ ਸਨ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੋ ਕੇ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਾਥੀ ਸੀ। ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਪਰ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਜਲੰਦਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਨਵਿਆਉਣ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਉਮਰ 10 ਸਾਲ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜੁਜ ਕੁਮਾਰ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ। ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਟਿਕਟ ਉਸ ਦੇ ਚਾਚਾ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਕੋਲ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੇ ਡੱਬੇ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ 'ਤੇ ਇਕ ਕੱਪੜੇ ਵਿਚ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖੇ 8 ਤੇਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੋਨਾ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ। ਲੜਕੇ ਦੇ ਕਮਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PA ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਮੀਮੇ ਹੈ- PW 2, ਬਿੰਦਰਾ ਬਨ ਧਵਨ, ਸਹਾਇਕ ਟੈਂਕ ਸਟੇਸ਼ਨ ਮਾਸਟਰ, ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰ, ਨੇ ਰਿਕਵਰੀ ਮੀਮੇ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ। ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਅਤੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਕਸਟਮ ਹਾਊਸ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਕਸਟਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਿਨ ਟੈਂਡੈਂਟ ਸ਼੍ਰੀ ਸਚਦੇਵਾ ਵੱਲੋਂ ਦੋਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੀ.ਬੀ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ (ਦੋਸ਼ੀ) ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.ਸੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਬਿਆਨ ਹਨ। ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਕੋਲੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਸੋਨਾ 79 ਤੇਲੇ ਹੈ। 2 ਮਾਸ਼ਾ ਅਤੇ 71 rattis, ਸੱਤ ਸੋਨੇ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ 'ਤੇ '999' ਅੰਕ ਸਨ ਅਤੇ ਅੱਠਵੇਂ ਟੁਕੜੇ 'ਤੇ 'ਐਨ' ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਐਮ- ਰੇਥਚਾਈਲਡ"। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀਡੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ.ਜੇ. ਸੁਰੇਸ਼, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਲੈਂਡ ਕਸਟਮ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PE ਅਤੇ PL ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਕਸਟਮਜ਼, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਪੱਤਰ ਹਨ, ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀਜੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ- ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 167(81) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19/23 ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਫੌਰਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1947 ਦਾ। ਦੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਮੈਮੋ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀਜੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PH ਇੱਕ ਸੀ

Gopal Dass
v.
The State

ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ। ਕਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁੜ ਚੌਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੇਨਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਐਸ. ਬੈਂਸ (ਪੀਡਬਲਯੂ 1), ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕਸਟਮ, ਮੁੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਤੋਂ ਟਿਕਟਾਂ ਅਤੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਤੋਂ ਸੇਨੇ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ 1957 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਸਟਮ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਤਾਂ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਦੇ ਬਿਆਨ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀਬੀ) ਅਤੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀਸੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। PW- 5 ਸ੍ਰੀ ਬੀ ਕੇ ਕਾਲੀਆ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਬ੍ਰਾਂਚੀ ਦਿੱਲੀ, ਅਤੇ PW 6 ਐਫਟੀਐਚ ਸਚਦੇਵਾ, ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਕਸਟਮਜ਼, ਦਿੱਲੀ, ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਜੋ ਜੀਪ ਵਿੱਚ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀਬੀ ਇੱਕ ਇਕਬਾਲੀਆ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.ਸੀ. ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਦਾ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਬਿਆਨ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-6 ਸ੍ਰੀ ਵਾਈ.ਆਰ. ਸਚਦੇਵਾ, ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਕਲਸ ਟਾਮਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਦੋਸ਼ੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀਬੀ) ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਮੀਮੋ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀਏ) 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰੇਲਵੇ ਟਿਕਟਾਂ ਮੁੜ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ - ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀਜੇ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜੋ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਰਸੀਦ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਰੇਲਵੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਉਸਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ, ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਸੇਨੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਤੀਜੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ, ਜੋ ਕਿ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ 10 ਸਾਲ ਅਤੇ 9 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ, ਰਾਹੀਂ ਲਿਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ

Gopal Dass
v.
The State
Tek Chand, J.

ਅਤੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (81) ਦੇ ਅਧੀਨ। ਉਸ ਨੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਾਂਡ ਭਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। 1,000 ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਚੋਗਾ ਆਚਰਣ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਨਾਲ। ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਜੁਰਮ ਲਈ 9 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ; ਪਰ ਵਾਕ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣੇ ਸਨ। ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੀ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (81) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਅਤੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪੀਥੀ ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਵੀ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ। ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲੈਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। PB ਅਤੇ PC ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਈ-ਆਰ. ਸਚਦੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਕਸਟਮਜ਼, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ: -

"ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

Gopal Dass

v.

The State

ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ Confession ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਵਿਦਾਇਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਯਮ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ anjTTnsTaw ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਤਸੱਦਦ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਬੀਵੀ ਧੋਖੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਾੜੀਆਂ Tek Chand, J. ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹਿਮੂਦ ਜੇ" ਦੁਆਰਾ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ, "ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਕੇ ਸਿਹਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਦੁਰਵਿਹਾਰ-ਟਾਇਸ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤਸੱਦਦ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਤੱਕ ਚਲਾ ਗਿਆ: ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ, ਅਜਿਹੇ ਸਖਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਮੰਨਿਆ, ਅਤੇ ਆਰਪੀਐਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜ਼ਬਰੀ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸੀ। ਦਾ - ਇਕਬਾਲ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਖੋਹ ਕੇ, "- ਮਹਾਰਾਣੀ-ਮਹਾਰਾਣੀ ਬਨਾਮ ਬਾਬੂ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਦੁਆਰਾ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ। ਏਸੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਝੂਠੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣਾ, ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ "ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਮਹਾਰਾਣੀ ਬਨਾਮ ਹਰੀਬੋਲ ਚੰਦਰ ਘੋਸ (2)। ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਹਿਮੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 25 ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਆਪਕ-ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਗਾਰਥ, ਸੀਜੇ ਨੇ ਦੋਖਿਆ-

"ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ "ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਖ਼ਤ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

(1) tt.IL 6 AIL 509 'ਤੇ ਪੀ. 523 (FB)

(2) ILR 1 ਕੈਲ. 207

Gopal Dass
v.
The State
Tek Chand, J.

ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ . * * *
***** ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 25 ਵੇਂ ਵਰਗੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ
ਬਣਾਉਣਾ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ੀ ਦੀ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ
ਵੱਧ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਾ। "

ਅਮੀਨ ਸ਼ਰੀਫ ਬਨਾਮ ਬਾਦਸ਼ਾਹ (1) ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ
ਹੋਇਆ-

ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ "ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਬਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ
ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀਆਂ
ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਬਕਾਰੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ
ਇਸਦੇ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।"

ਐਸ. ਫਰਨਾਂਡੇਜ਼ ਬਨਾਮ ਦ ਸਟੇਟ (2), ਗੁਹਾ, ਜੇ., ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

"ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 25, ਸੀ ਕਸਟਮਜ਼ -
ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ
ਕਿਤਾਬ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸੁਧਾਰ ਦੇ
ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ
ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਨਫੈਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ
ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਮੰਦਰੀ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਧਾਰਾ 169 ਦੇ ਤਹਿਤ,
ਤਸਕਰੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਕਸਟਮਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- (1) ਏਆਈਆਰ 1934 ਕੈਲ. 580
(2) ਏਆਈਆਰ 1953 ਕੈਲ. 219 (DB)

Gopal Dass
v.
The State

Tek Chand, J.

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੋਜਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੁਪਤ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 170 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਸਟਮਜ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਐਕਸਰੋ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਧਾਰਾ 171 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਸਟਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਉਹ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ 178 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਸਟਮ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਜਾਂ ਖੋਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਾਂਚ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਡੀਅਨ ਈਵੀ ਡੈੱਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਸਲ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਨਾਓ ਸ਼ੇਖ ਅਹਿਮਦ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (1) ਵਿੱਚ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਬਕਾਰੀ ਅਫ਼ਸਰ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (2) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰਡ ਰਾਸ਼ਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੱਕ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਫ਼ਸਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ੱਕੀ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਡ ਰਾਸ਼ਨਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਅਫ਼ਸਰ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ,

- (1) ਏਆਈਆਰ 1927 ਬੰਬ 4
(2) ਐਕਸਿਲ 1951 ਪੁੰਜ. 387

ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ
ਦਾ ਸਟੇਟ

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਲੋਕ ਵਾਰਤਕ ਵਿੱਚ-
ਕਟਰ ਬਨਾਮ ਸੀ. ਪਰਮਾਸੀਵਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਇੱਕ ਦਿਵ-
sion ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ^
ਕਲਕੱਤਾ ਅਤੇ ਬਾਂਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ *
ਅਫੀਮ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ।

ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਇਨ ਰੀ ਮੇਇਲਵਾਹਨਮ
ਅਤੇ ਹੋਰ ^ (2) ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ
ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਸਟਮਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ
ਇੰਸਪੈਕਟਰ "ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।
ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ। ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਸ਼੍ਰੀ ਤਿਵਾੜੀ ਦੁਆਰਾ
ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ੂਨ ਮਾਰਵਾੜੀ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (3) ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 25 ਇਕੱਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ 'ਤੇ
ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼
ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ; ਸੀਮਤ ਮਕਸਦ. ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ
ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਿਸ ਕੋਲ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ
ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਕੋਲ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਸੀ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਾਈ ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 25
ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਕਸਟਮ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਅਤੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ
ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀਬੀ ਅਤੇ ਪੀਸੀ,
ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ
ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ
ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਆਰ. 3- ਬੈਂਸ,
ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜੇ ਕਸਟਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.5 ਬੀ.ਕੇ. ਕਾਲੀਆ
ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕਸਟਮ, ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.6 ਵਾਈ.ਆਰ. ਸਚਦੇਵਾ,
ਡਿਪਟੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

- (1) ਏਆਈਆਰ 1953 ਪੈਡ. 917
- (2) ਏਆਈਆਰ 1947 ਪੈਡ. 308
- (3) ਏਆਈਆਰ 1932 ਪੈਟ. 293

Gopal Dass

v.

The State

ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਕਸਟਮਜ਼. ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਕ ਜੀਪ 'ਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਜਲੰਧਰ ਵੱਲ ਚੱਲ ਪਏ। ਉਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਕੋਲ ਦੋ ਟਿਕਟਾਂ ਬਾਲਗਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਟਿਕਟ ਬੱਚੇ ਲਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੁਜ ਕੁਮਾਰ ਵੀ ਮਿਲਿਆ, ਜੋ ਦੋਵੇਂ ਬਿਨਾਂ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਸਨ। ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦਸ ਸਾਲ ਦਾ ਲੜਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅੱਧੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਨੇ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦੀ ਟਿਕਟ ਉਸਦੇ ਚਾਚਾ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਕੋਲ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਸਦਾ ਚਾਚਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਨਾਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੈਨੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਵੱਲੋਂ ਢਾਈ ਟਿਕਟਾਂ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਜੁਝਾਰ ਉਮਰ ਦੇ ਇੱਕੋ ਰੇਲਗੱਡੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਦਾ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਜੁਗ ਕੁਮਾਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਸੇਨਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਭਤੀਜਾ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਤਸੱਦਦ ਵਾਲਾ ਸੇਨਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਲੜਕਾ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਸੇਨਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਅੱਧਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸੇ ਰੇਲਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਬਿਤੀਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭਤੀਜੇ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਚਾਚੇ ਦੇ ਸੰਦ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਬਜ਼ਾ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਆਪਣੇ ਅਪਰਾਧੀ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ

Tek Chand, J.

ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਉਸ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭਤੀਜੇ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਬਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੈਨਾ ਪੇਜ਼ੀਸ਼ਨ ਚੰਦ, ਜੇ. ਦੇਸ਼ੀ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ 'ਤੇ seBS ਜੇ.

ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ⁴ ਧਾਰਾ 167(81) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਵਰਜਿਤ ਸਮਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੌਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ, ਹਟਾਉਣ, ਜਮਾ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ, ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਛੁਪਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਆਯਾਤ ਜਾਂ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸਦੀ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਮੈਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਠੋਸ ਅਤੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੇਧ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ 'ਤੇ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।